

Když odcházel, ucítil na tváři lehounký dotek konečků dívčích prstů. „A dejte na sebe pozor,“ řekla, „kolego.“

Procházel bazarem a každých pár metrů se zastavoval, prohlížel si zboží a přitom vrhal letmý pohled na obě strany. Zvláště obdivoval výklady se stříbrnými konvicemi a tepanými mísami, v kterých se odrážel prostor za jeho zády. Od arabského chlapce stojícího před obchodem si koupil za deset šekelů plánek Starého města. To, že v dlouhé, úzké tmavé uličce nerozpoznával tváře lidí na víc než pět metrů, ho uklidňovalo. Zapředl delší hovor s obchodníkem, který mluvil anglicky a trochu česky, obdivoval Rosického a prodával ekumenicky všechno, od modlitebních korálek a kafíjí přes krucifixy a ikony až po jarmulky a Davidovy

hvězdy, od khaki triček zvláštních jednotek izraelské armády po trička s nápisem Free Palestine. Obchodník mu vysvětlil význam *chamsy*, amuletu ve tvaru dlaně se čtyřmi nataženými prsty a pokrčeným palcem, vyjadřujícím číslo pět a znamenajícím ochranu pro jeho nositele, ale nebyl schopen nebo nechtěl odpovédět na otázku, jestli je to amulet arabský, anebo židovský. K. nikdy nenapadlo, že by si *chamsu* mohli oblíbit křesťané. Obchodník chtěl za pěknou *chamsu* s tyrkysovým kamínkem padesát šekelů, ale nakonec se shodli na třiceti. K. zastrčil papírový sáček s ozdůbkou do kapsy a pokračoval v přerušované cestě. Když se dostal na otevřené prostranství pod Damašskou bránou, zastavil se nahoře na schodech a otočil dolů, jako by se chtěl pokochat cestou, kterou urazil. Šero vystřídalo ostré sluneční světlo, prostor byl širší a přehlednější, zato však ještě víc zaplněný lidmi. Chvilí přemýšlel, co by udělal turista, a pak prudce zatočil doleva na Viu Dolorosu, opačným směrem, než mu radila Sára. Došel až k muslimské Omarově koleji, bývalé Antoniově pevnosti, prvnímu zastavení kříže, kde byl podle tradice Spasitel odsouzen k smrti, nahlédl kamenným obloukem dovnitř, prudce se otočil a rozhodně vyrazil zpátky jako správný americký turista, který právě našel startovní čáru, ví, co chce vidět, a nehodlá na trase strávit víc času, než je nezbytně nutné. Po dvou stech metrech upoutal jeho zrak obchod s pěknými ručně tkanými koberci. Dával si načas, roztahoval jeden za druhým tak, aby si mohl prohlédnout vzory a materiál a přitom se za kobercem skrýt, a čekal, jestli se nebude vracet někdo z chodců, které na cestě od prvního zastavení potkal v protisměru. Zdálo se, že ve zkoušce obstál. Vydal se po Via Dolorosa k dalším zastavením již volnějším krokem a jen občas letmo kontroloval prostor za sebou. V uličce, z které odbočovala rampa vzhůru směrem k devátému zastavení, se rozhodl ještě pro jeden test, odbočku minul, po dalších dvaceti metrech se ale váhavě zastavil a zase se k ní vrátil. Vyšel nahoru, minul dva chlapce hrající fotbal v prázdné uličce, prošel jakýmsi podloubím a náhle se ocitl na ohrazeném prostranství zalitým sluncem. Ustrnul. Pohled, který se mu

naskytl, byl tak nesourodý a tak vzdálený čemukoli, co v životě viděl, že se musel v duchu přesvědčovat, že nesní. Před ním, při stěně stavby, která patrně představovala kostel nebo klášter, byla jakási termítí mraveniště, asi půl druhého metru vysoké homole pískové barvy s kulatými otvory velikosti obruče malého sudu. Ve dvou z otvorů seděli dva neuvěřitelně vyzáblí černoši v dlouhých fialových rouchách a ze třetího se soukal ven další. Po levé straně, za košatým olivovníkem, se tyčila nad střechami domů kovová konstrukce se žebříky, která na vrcholu končila několika barevnými prolézačkami, skluzavkami a houpačkami, mezi nimiž pobíhali tři malí chlapečkové v jarmulkách pod dohledem matrony s květovaným kloboukem na hlavě. Ještě výš se na kovovém sloupu s požárním žebříkem tyčila jakási kukaň, z které vyčuhovala hlaveň samopalů a zelená přilba izraelského vojáka. Nic postmodernějšího si už nikdo vymyslet nemohl. V malých dvířkách při stěně kostela stál další černý muž ve fialovém hábitu a pozoroval vytřeštěný výraz na jeho tváři. Když na něj K. pohlédl, muž mu pokynul, aby vstoupil. K. prošel několika nízkými chodbičkami do malé kaple, v níž nad oltářem visely náramkové hodinky v nadživotní velikosti, ucítil odněkud z černočerné tmy v rohu živý dech tušeného černočerného stínu, poté prošel několika dalšími chodbičkami k jiným malým dveřím, vystoupil z nich před čelní stěnu obrovského, nesymetrického, téměř pohansky působícího chrámu a ocítl se na prosluněném prostranství plném turistů s fotoaparáty, průvodců nabízejících své služby a lhostejně přihlížejících policistů. Na protějším konci prostranství, v malém výklenku chráněném před slunečními paprsky, stála Sára jako socha světičky.

„Jsem čistý,“ řekl.

„Jsem čistá,“ řekla. „Jste křesťan?“

„Nikdy jsem o tom nepřemýšlel, nemám Boha. Ale asi jsem křesťan tak, jako vy jste židovka.“

„To není dobré srovnání, protože já Boha mám. Alespoň někdy, když je mi těžko. Potom to nějak přejde a já na Něj zapomenu, ale On na mě stejně nezapomene. Inšallah.“

Zase se ho zmocnil zmatek. „Inšallah?“

„Bůh je jeden a tohle je Blízký východ. Ze synagogy do mešity a z mešity do kostela je tu, jak jste si možná všiml, daleko blíž než kdekoli jinde.“

Ukázala mu Golgotu, slzící kámen, na kterém leželo Boží tělo, a svatyni Božího hrobu. Zeptala se ho, jestli chce jít dovnitř. Před svatyní však stála fronta, přísně střežená řecko-ortodoxním knězem, a navíc nevěděl, co by tam hledal, a bál se, že by to našel. Posadili se na lavičku u zdi.

„Trochu jsem přemýšlela,“ řekla. „K něčemu mě potřebujete.“
„Čtete noviny?“

„Občas. Moc mě nebaví číst o zkorumpovaných politicích a teroristických hrozbách. Mír tady stejně nikdy nebude, alespoň za mého života. Je úplně jedno, že ho tady většina lidí chce, a většina lidí na druhé straně asi taky. Ale ani my, ani oni nejsme ochotni zaplatit za mír cenu, kterou by stál. Chceme pro sebe stejnou zemi, a neumíme si ji rozdělit.“

„Slyšela jste někdy o Evropě?“

„Jo, to je někde napravo od Grónska. Máte tam prý zatracenou zimu, protože vám bytný nechce pustit topení a... ale ne, do prdele.“

„Jako křesťan vás musím upozornit, že klít v domě Páně je rouhání.“ Kdy spolu začali žertovat? Proč? Proč, když jde o věc života a smrti? Nevěděl, ale ten úsměv, který byl určitě přihlouplý, mu ne a ne zmizet z tváře.

„Doufáte, že vám nějak můžu pomoci, aby taťka to topení zase pustil, co? Jak myslíte, že to mám udělat? Když mu jen tak zavolám, nebude vědět, která bije, a když mu řeknu, že jsem jeho dcera, tak mě v lepším případě nechá šoupnout do blázince a v horším případě mě nechá zabít. A to všechno za předpokladu, že mi zvedne telefon, o čemž dost pochybuju, i kdybych znala číslo. Tak co teda po mně chcete?“

„Nevím, Sáro, nevím to přesně. A nechci vás přivádět do nebezpečí. Vlastně jsem přijel, abych vás varoval. Jenže nebezpečí vám bude hrozit, dokud budete živá. A teď, když to víte, se toho už nemůžete zbavit. Budete s tím vědomím každé ráno vstávat a každý večer chodit spát.“

„Myslíte, že nevím, co je nebezpečí? Byl jste někdy v Nábľusu? Já ano, čtyři měsíce. Víte, jak se zatýká palestinský terorista? Izraelská armáda v Nábľusu není, sedí pěkně na základně za městem a čeká na telefonu, dokud se neozve nějaký místní informátor, že zahlíd někoho, po kom jdeme. Musíte se rozhodnout během pár minut. V případě, že je to dvojjí agent, pojedete do léčky a druhý den se bude pohřbívat. Ten agent může být i pravý, ale někdo ho vymakal a teď si s námi přes něj hraje. Anebo je ten agent přivázaný k židli, jeden mu drží telefon u ucha a druhý kudlu pod krkem. Pak dá velitel rozkaz a do města vyrazí jednotka v civilu, neřeknu vám kolik a neřeknu vám jak, protože je to tajné. Když jde všechno dobře, tak tomu dotýčnému hoděj pytel na hlavu, šoupnou ho do auta a jsou pryč z města, než se někomu rozsvítí, co se vlastně stalo. Když se něco posere, je do minuty půlka města na nohou a naši se musí ven prostrílet. A když na to nestačí, zasáhne armáda a je spousta mrtvých, většinou ne těch, kteří si to zaslouží. Já dělala analytičku. Do města jsem nemusela, ale záviselo na mně, jestli do toho půjdou nebo ne. Měla jsem na uších sluchátka, do kterých mi ten informátor něco mumlal a velitel jednotky mi visel na rtech. Když jsem řekla „Je košer“, rozjelo se to a už se to většinou nedalo zastavit. Spletla jsem se jen dvakrát. Poprvé to stálo životy dvou vojáků a podruhé devíti Palestinců. Byla mezi nimi i dvanáctiletá holčička.“

Nevěděl, co na to říct, ale najednou jí sevřel ruku. Od táhla se až po chvíli, vyhrnula rukáv a ukázala mu dlouhou jizvu na předloktí.

„Jednou došlo i na mě. Byl to opravdový hajzl z džihádu, verbíř, který se specializoval na nedospělé zamindrákované kluky, co se jim všichni ve škole smějí. Zlákal je na velikou čest islámského mučedníka a věčnou blaženost v ráji se sedmdesáti pannami. Jeden patnáctiletý kluk takhle vybouchl a zabil sedm lidí na přechodu v Kalandíji. Ten chlap, co ho tam poslal, byl paranoik, nepouštěl k sobě nikoho, většinou byl zavřený doma a nechal si jídlo nosit od své staré matky, jenom vždycky ve čtvrtek si chodil vykourit šišu

do kavárničky v *kasbě*. Seděl zády ke zdi a sahal po pistoli, když se k němu přiblížil jakýkoli cizí mužský na deset metrů. Převlíkli mě za ctnostnou ošklivou muslimku, koukaly ze mě jenom oči a valila jsem se přes náměstí širší než delší, protože kromě neprůstřelné vesty jsem měla pod tím hábitem ještě malou uzinu, dva zásobníky, dva granáty a vysilačku. Táhla jsem košík s vinnými listy a cestou přes náměstí je nabízela. Těch pět šekelů, který jsem utržila, mi pak za odměnu nechali, i když vinné listy kupovala armáda. Když jsem došla k němu, mávl na mě, ať mu dám pokoj, a já jsem z pod těch listů vytáhla pistoli. Ohnal se po mně vystřelovacím nožem, který nosil v rukávě, a rozřízl mi ruku. Stačila jsem ho ještě praštit pistolí do hlavy, ale to už přiskočili dva naši kluci, a šup s ním i se mnou do auta. Jenže krev na ně působí jak rudý hadr na býka, nebo spíš jako krev ve vodě na žraloky. Než jsme byli z náměstí venku, už začali zapalovat pneumatiky a házet z okna nábytek. Nakonec nás museli dostávat z města dvěma obrněnými transportéry a to auto potřebovalo kromě čalouníka taky klempíře, ale nikdo nepřišel o život. O tom, jak se na mě ten člověk v autě podíval, se mi zdálo ještě týden.“

„Tady jde také o život, Sáro. Za poslední tři měsíce umřelo několik tisíc lidí zimou, hladem nebo vyčerpáním. Ale o to jemu nejde. Jde mu o to, abychom přistoupili na jeho podmínky a uznali ho za pána. Abychom se před ním ponížili, prosili o milost, abychom mu řekli, že ho máme rádi. Odjžděl z Prahy jako opuštěný a zapuzený a chce se vrátit jako vítěz, když už ne milovaný, tak alespoň obávaný. Musíme ho zastavit.“

„To musíte. Ale budete to muset udělat beze mě, protože moje věc to není. Máma tu zemi opustila, aby mi darovala svobodu, a já bych celou tu její oběť znehodnotila, kdybych se teď vracela do nevolnictví. Nenapadlo vás, proč jsem se nikdy nejela podívat do Prahy?“

Napadlo ho, jak silný musí být obraz vysvobození z Egypta, když používá téměř stejná slova jako její matka.

„Pojďme,“ řekla a vstala. V té výzvě bylo něco konečného, definitivního, co nepřipouštělo jinou alternativu.

Kráčeli mlčky vzhůru strmou uličkou s krámky po obou stranách, z nichž některé měly už stažené rolety. Pak se před nimi otevřelo prostranství s bránou uprostřed hradeb na jeho konci.

„Mám dopisy, které psal vaší matce,“ nevzdával se. „Psal je vlastní rukou. Dost věcí by stačilo, aby ho obvinili z vlastizrady, nebo ho aspoň obalili v dehtu a peří a vyhnali z města.“

„Tak je zveřejněte. Mě se to netýká, když o mně neví.“

„Samo o sobě ho to nevyřídí. Prohlásí to za podvrhy, za spiknutí kosmopolitních žvlů, za útok na čest slavného Ruska. Začne jen o to víc pátrat po vaší matce a nakonec se k ní dostane. A až se dostane k ní, dostane se také k vám. Myslel jsem na to, že bychom ho mohli vydírat, ale nefungovalo by to, a pro vás by to byl jenom rozsudek smrti.“

„Já vám ale vůbec nerozumím. Nejdřív mě hledáte přes půlku zeměkoule, a když mě nakonec najdete, nechcete ho se mnou vydírat. Máte přece úkol zachránit lidstvo. Nebo civilizaci. Nebo demokracii nebo co. Tak co vám je po tom, jestli mě odkrouhne nebo ne?“

„Dvě věci. V první řadě v okamžiku, kdy vás odkrouhne, ho už nezastaví nikdo a nic. Prohráli jsme. *Finita la comedia.*“

„A ta druhá věc?“

Zarazil se. „Ta druhá věc... Nevím. Zapomněl jsem.“ Ale byla tady ta druhá věc, něco důležitějšího než ta první, něco, s čím nepočítal, s čím nikdy nemohl počítat, příčina jeho zmatku, důvod, proč přestal rozumět sám sobě, či vlastně naopak proč si poprvé v životě porozuměl, bez výhrad a bez pochybností. Ale neuměl jí to říct.

Podívala se na hodinky a zamířila vzhůru podél hradeb. „Za chvíli začne šabat. Doprovodíte mě na stanici?“

Měl pocit člověka, který se topí, odsouzence, který marně hledá poslední slova. Byl natolik realista, aby předpokládal, ba věděl, že může prohrát, ale nechtěl si připustit, že prohraje hned dvakrát.

„Silnější než smrt je milování, silná jako smrt je žárlivost lásky,“ uslyšel se, jak říká.

„Říkal jste, že nejste věřící.“

„Říkal jsem, že nemám Boha. To není totéž. A Píseň písní je také literatura, jedna z nejstarších a nejkrásnějších. Napsal to v jednom dopise vaší matce. On je násilník, násilí ho nezmění, je to jazyk, kterým se dorozumívá. Ale když jsem četl jeho dopisy, napadlo mě, já vím, že je to šílené, a vlastně ani nevím, co to přesně znamená, že by ho mohla změnit láska, že kdyby věděl, že vaše matka ho opustila z lásky, z lásky k němu a k někomu, kdo je také zčásti on, možná by...“

„Počkejte. Zadržte. Vy chcete, abych ho milovala? Člověka, kterého vůbec neznám a který je, jestli vám mám věřit, čtyřnásobným vrahem? Nezlobte se, ale vy jste vážně *mešuge*.“ Ale říkala to bez hněvu a tvářila se trochu udiveně, jako batoletě, které dojde na konec chodby ke schodům a najednou šlápne do prázdna.

„Ne. Anebo možná ano. Já nevím. Víím jen, že teď nemůžete odejít, protože s vámi odejde jakákoli naděje.“ Opět si uvědomoval dvojsmysl těch slov. „Dokud budeme mluvit, dokud zůstaneme spolu, je pořád naděje, že na něco přijdeme, třeba na něco chytřejšího. Nechtějte, abych vás prosil.“

„Nemělo by to cenu. Musíme se rozloučit hned teď, ne proto, že nechci, abyste mě prosil, ale protože bych vás mohla poslechnout a pak toho určitě litovala. Tamhle mi přijíždí autobus. Je mi líto. Sbohem, pane Josefe.“

Napřáhla k němu ruku. Jeho vlastní ruka ji minula jako ruka tápajícího slepce, nahmatala bok a přitáhla ji k sobě. Ucítil odpor vzpouzejícího se těla a pevně sevřených rtů, a pak najednou ten odpor zmizel a její záře ho zalila, prostoupila ho celého od hlavy až k patě, a on měl pocit, že se líbají už jednou provždy, navěky, v čase, který přestal plynout.

„Ujede mi,“ vyhrkla a prudce se odtrhla. Rozběhla se ke stanici, kde autobus už otevíral dveře. Rozběhl se za ní. Bylo mu už všechno jedno. Měli k zadním dveřím ještě asi deset metrů, když se s fouknutím zavřely, diesel zachrochtal a autobus se rozjel. Zůstali stát a bezradně oddychovali. „Byl to poslední autobus před šabatem,“ řekla trochu našťavaně.

Zíral na ni a nevěděl, jestli se má omlouvat nebo jí říct, co už stejně musela vědět. Koutkem oka zachytil jakýsi záblesk.

Bezděčně pootočil hlavu. Střecha autobusu, který mezitím dojel na roh ulice, se nadzvedla asi o metr a zpod ní se vyvalil hustý černý kouř. Ocítl se ve víru vichřice a pak zahřmělo. Červánky soumraku vystřídala naprostá tma. Vichr mu duněl v uších a rval mu vzduch z úst. Padal nekonečně dlouhým černým tunelem, z jehož pekelných útrob k němu stoupaly sirné výpary a vstříc mu znělo sténání a nářek zatracených, který vyprávěl v jazycích o zmařených nadějích a promarněných šancích, o nesplněných slibech a zrazené lásce, o hlubínách malověrnosti a opojných výškách pýchy. „Josefe,“ vítali ho ze své bolesti a úzkosti, „Josefe,“ volali na něj v touze nezůstat sami, „Josefe,“ poznávali v něm sami sebe.

„Josefe,“ uslyšel hlas plný úzkosti, který však nepřicházel z pekla, ale z prostoru nad ním, z místa odkudsi mezi nebem a zemí, hlas provázený lehounkou vůní citronu a pepře, která na malou chvíli pronikla zápachem síry a spáleného lidského masa. V ústech ucítil sladkou chuť. Otevřel oči a uviděl, jak mu stírá papírovým kapesníčkem krev z tváře. Sáhl si na obličej a nahmatal okraje malé trhliny pod pravým okem. Uslyšel sirény.

„Není ti nic?“ zeptal se přihloupě. Pak si uvědomil, že mluví česky, a stejně přihloupě opakoval otázku anglicky. Otevřela ústa a něco říkala, ale on ji neslyšel, a tak mu dál utírala v pravidelných intervalech krev z tváře, trochu křečovitě a mechanicky, jako by se bála přestat. Posadil se a pohlédl před sebe.

Najednou pochopil, proč jsou televizní záběry z míst teroristických útoků tak nepřesvědčivé a zásadně černobílé. Ve výjevu, který před sebou spatřil, nebyla ani stopa barvy. Všechno bylo černé a šedivé, všechno pokrýval mastný černý popel. Jen před předními dveřmi autobusu, které vypadaly, jako by je někdo vypáčil, čmoudivě dohořivaly dva kousky jakési látky. Rozhlížel se kolem a jeho pohled narážel na žalostné důkazy lidské přítomnosti - baterie a rozbitá pouzdra mobilních telefonů, otevřená pudřenka s popraskaným zrcátkem, zešedlá dámská paruka, noha od holeně dolů v černých polobotkách s šedivými ponožkami. Říkal si, proč ta

noha nekrvácí, a napadlo ho, že paruka i ponožky měly asi původně jinou barvu.

Od té šedočerné pustiny se odrážely tmavší siluety ve vestách s hebrejskými nápisy, které byly úplně zblízka trochu oranžové. Muži s plnovousy, pejzy a s jarmulkami na hlavách obcházeli kolem autobusu, sbírali kusy lidských těl a opatrně je vkládali do průhledných igelitových pytlíků. Nemohl z nich spustit oči. Po skončení první obchůzky se vrátili a pátrali dál na zemi po čemsi, co K. na dálku a ve skomírajícím světle nemohl vidět, s naprostým soustředěním, jako entomolog při sběru exotického hmyzu. Sem tam se zastavili, něco uchopili velkou pinzetou a vložili to do sáčku.

Pak se před ním objevil policista a nějaký muž v oranžové kombinéze. Něco říkali a ukazovali na něj. Pro hučení v uších je pořádně neslyšel a podle rytmu otevírání úst se domyslel, že mluví hebrejsky, ale pro každý případ zavrtěl hlavou. Krev na tváři už zasychala. Chvilí mluvili se Sárou, kladli jí otázky a policista si cosi poznamenával do zápisníku. Polkl naprázdno, a zvuk se mu najednou vrátil do uší jako po prudkém klesání v letadle. Muži v oranžových kombinézách spěchali s naloženými nosítky ke koloně ambulancí s blikajícími světly. Některá nosítka byla zakrytá plachtou.

„Můžeš vstát?“ zeptala se Sára. Teprve teď si ji pořádně prohlédl. Tvář měla od sazí a od krve a v očích pohled lapaně lapané do světla dálkových reflektorů uprostřed silnice.

Přikývl a zvedl se. Pro tebe bych vstal třeba z mrtvých, napadlo ho, a úplně nevhodně se usmál.

Šli snad půlhodinu opuštěnými jeruzalémskými ulicemi, potkávající jenom jednotlivé muže a někdy i celé svátečně vystrojené rodiny na cestě do synagogy, než se jim podařilo zastavit taxi s arabským taxikářem. Proti své vůli sebou trhl, když ho uviděl, a ucouvl od otevřených dveří, ale Sára nastoupila automaticky, jako by si ničeho nevšimla, anebo spíš jako by se pohybovala na dálkový pohon. Sjeli z kopce na dálnici do údolí a z ní zase odbočili do dalšího kopce. Jeruzalém byl už za jejich zády. Křečovitě mu svírala ruku, ale po celou cestu neřekla ani slovo. Odbočili ze silnice k vrcholu

dalšího kopce a vjeli na jakési sídliště bílých, moderních činžáků. V sedmém patře, s výhledem na protější kopec, odkud poslední paprsky zapadajícího slunce vrhaly krvavé skvrny na město z bílých kamenů, bydlela Sára.

Když za nimi zavřela, uviděl svůj obraz v zrcadle, které viselo na dveřích bytu. Vypadal jako bílý žoldněř, jenž právě přežil krveprolití v africké džungli. „Musím se umýt,“ řekl. Ukázala na dveře koupelny. „Mám ještě jednu malou sprchu,“ vysvětlovala, ačkoliv se jí na nic neptal. „Vezmi si koupací plášť, co visí na dveřích. Čisté ručníky jsou ve skříňce pod umyvadlem.“

Přestože normálně horkou sprchu nesnášel, pustil ji tentokrát tak, až z vany stoupala ke stropu pára. Bičoval se proudy téměř vřelé vody, vymýval si každý pór, drhl se žínkou z mořské houby, až mu zrudla kůže na celém těle, ale zápachu spáleného masa v nozdřích ani sladké chuti v ústech se nedokázal zbavit. Třásl se zimou a nepomohla ani masáž silným froté ručníkem, který našel ve skříňce. Nad umyvadlem objevil také sbírku Sářiných parfémů, krémů a tělových vod, včetně pánského deodorantu, vody po holení a zelené ústní vody. S jejich pomocí se mu zápach smrti a chuť krve přece jen podařilo trochu zahnat. Podíval se znovu do zrcadla. Horká voda smyla tvořící se strup na ráně pod okem a po tváři mu stékal světle růžový proužek vody s krví. Nastříkal si do rány trochu vody po holení a téměř s požitkem vychutnával palčivou bolest. Pak si uvědomil, že už se téměř čtyřicet osm hodin neholil. Ještě jednou nahlédl do skříňek a zásuvek, ale nenašel nic. Oblékl si bílý froté koupací plášť a vyšel ven z koupelny.

Sára stála u stolu se dvěma hořícími svíčkami a sklenicí červeného vína natolik pohroužená do sebe, že ani nevzala na vědomí jeho příchod. Měla mokré vlasy a na sobě hedvábné kombiné, nebo možná hedvábnou noční košili. Zůstal nehnutě stát půldruhého metru za jejími zády.